

XCEI

UARMBO

Міністерство освіти і науки України
Харківська обласна державна адміністрація
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

Бюро розвитку підприємництва Економічного факультету НТУ «ХПІ»
Кафедра організації виробництва та управління персоналом НТУ «ХПІ»
Таврійський національний університет ім. В. Вернадського (м. Сімферополь)

Харківський соціально-економічний інститут
Українська асоціація розвитку менеджмент-бізнес освіти (УАРМБО)
Товариство винахідників і раціоналізаторів України
Спілка підприємців Харківської області

Консалтинговий центр «ВІКОС» ПП «Землевпорядник» (м. Харків)

Отто фон Геріке університет (Магдебург, Німеччина)

Мішкольцький університет (Угорщина)

Петрошанський університет (Румунія)

Університет Пьер Мандес Франс (Гренобль, Франція)

Університет прикладних наук Савонія (Куопіо, Фінляндія)

Воронежський державний технічний університет (Росія)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

II Міжнародної науково-практичної конференції:
«СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ: БІЗНЕС, НАУКА, ОСВІТА»

07 - 10 квітня 2010р.

З нагоди 125 річчя НТУ «ХПІ», 60 річчя кафедри організації виробництва та управління персоналом та 15 річниці заснування економічного факультету

Гнатенко М.К.

асистент, Харківська національна академія міського господарства, м. Харків

МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

У сучасних умовах економічний розвиток неможливо уявити без розвитку інноваційного. В країнах з економікою ринкового типу беззаперечним є той факт, що наукові знання та технології починають відігравати якісно нову роль і значення цієї ролі продовжує постійно зростати.

Необхідність розробки ефективних механізмів державного регулювання науково-технологічного та інноваційного розвитку країни в ринкових умовах

ни, покладається тим, що параметри цього розвитку усе більше стають вирішальними для національної економіки.

Тому саме формування інноваційної політики держави є основним пріоритетом на шляху забезпечення її сталого економічного розвитку.

Важливим засобом реалізації державної інноваційної політики повинно стати організаційно-функціональне забезпечення як невід'ємний елемент механізму управління інноваційним процесом в Україні. Цей механізм має включат в себе створення скоординованої і узгодженої системи організаційних структур забезпечення реалізації державної інноваційної політики на загальнодержавному, регіональному, галузевому, місцевому рівнях; вдосконалення організаційних структур фінансового забезпечення реалізації державної інноваційної політики, які базувалися б на різних формах власності; впровадження мережі інноваційних структур, центрів, полісів, а також організаційно-функціональне забезпечення.

Будь-який організаційний механізм базується на системі переробки інформації, чіткість функціонування якої значною мірою визначає загальну ефективність його діяльності. Тому на рівні державних органів слід забезпечувати функціонування інформаційних банків технологій, можливість підбору партнерів і створення коопераційних мереж для виробництва комплексних технологічних систем.

Кадрове забезпечення інноваційної діяльності повинне передбачати допомогу підприємствам в перепідготовці адміністративно-управлінського персоналу, прискорене створення учбових програм для вузів, підготовку і перепідготовку фахівців для органів виконавчої влади, фахівців з економіко-правових питань, менеджменту і маркетингу для інноваційних структур з урахуванням досвіду іноземних країн.

В умовах ринкової економіки однією з найважливіших складових економічного забезпечення інноваційної діяльності є фінансування.

У світовій практиці використовуються такі джерела фінансування інновацій: державні асигнування; власні кошти фірм, підприємств, вузів, наукових установ, некомерційних організацій; кредитні ресурси; приватні заощадження населення; іноземний капітал. У свою чергу державні фінансові надходження на

Інноваційний розвиток можуть бути реалізовані за рахунок бюджетних коштів, коштів державних підприємств і організацій, державних спеціалізованих фондів.

Для переходу економіки України на інноваційний шлях розвитку потрібна, перш за все, державна підтримка підприємств, що виробляють конкурентоздатну на світовому ринку продукцію на основі передових технологій і мають висококваліфіковані кадри. Для цього слід використовувати цільові інноваційні програми і проекти, що фінансуються за рахунок коштів спеціальних інноваційних фондів, включаючи централізовані, регіональні і галузеві.

Для здійснення ефективної інноваційної діяльності важливого значення набувають так звані державні регулятори, до яких відносяться економічні стимули, що їх створюють для підприємств і організацій. Система економічних стимулів повинна охоплювати: фінансово-кредитні і податкові пільги суб'єктам інноваційної діяльності; податкові знижки на інновації в нове устаткування, проведення реконструкції і технічного переобладнання виробництва; надання пільгових кредитів для робіт по пріоритетних напрямках НТП; введення цільових дотацій споживачам нової високовартісної продукції в перші роки її випуску; здійснення прискореної амортизації основних виробничих фондів підприємств; лізингові пільги і т.п.

При встановленні конкретних економічних пільг для стимулювання інноваційної діяльності необхідно забезпечити: чіткий цільовий характер кожної з них; автоматичну дію пільг згідно чинному законодавству; їх диференціацію за галузями народного господарства, видах устаткування і видах діяльності; гнучкість пільг за часом дії і цілями вживання; поєднання системи податкових пільг з єдиним платежем підприємств до бюджету.

Дієвим засобом проведення інноваційної політики має стати також її законодавче і нормативно-правове забезпечення.

Сьогодні неузгоджена сукупність актів законодавчого і підзаконного нормативно-правового регулювання визначає загальні, найпринциповіші положення і норми, але не регламентує інноваційну діяльність як логічний і послідовний інноваційний процес, який був би направлений на прискорення соціально-економічного розвитку України. Також відсутні правові норми, що визначали б інноваційну діяльність як важливу ланку національної державної

політики, служили б дієвим важелем державно-правового регулювання в інноваційній сфері.

Отже, найважливішою умовою активізації інноваційної діяльності як чинника сталого економічного зростання є проведення цілеспрямованої державної політики. Як і в кожній розвиненій країні, в Україні основний вплив на регулювання інноваційних процесів має справляти ринок. Однак в умовах істотних економічних трансформацій, відсутності адекватного правового поля, коли дії ринкових механізмів виявляються недостатньо, зростає роль цілеспрямованого державного регулювання.